INSTRUKCJA BHP: ROBOTY BUDOWLANE W OKRESIE ZIMOWYM

instrukcja stanowiskowa (art. 237[1] § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, roboty i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Budowa i roboty *obiekt, roboty prowadzone zimą na zewnątrz i w nieogrzewanych pomieszczeniach*		**Okres stosowania** *np. 1 listopada–31 marca (§ 3 ust. 1 pkt 3 rozp. o posiłkach)*	
Stanowisko *brygada, zawody, operatorzy maszyn*		**Pomieszczenie do ogrzania się** *gdzie, temperatura, osoba odpowiedzialna*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ wykaz stanowisk z posiłkami profilaktycznymi i napojami (§ 5 rozp. o posiłkach) (data)
- ☐ instrukcje BHP nagrzewnic, rusztowań i robót ziemnych na budowie (numery)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy robotach

- ☐ wychłodzenie organizmu i odmrożenia przy mrozie, wietrze i mokrej odzieży
- ☐ poślizgnięcie i upadek na oblodzonych drogach, schodach, pomostach i rusztowaniach
- ☐ upadek z wysokości z oblodzonego dachu, stropu albo rusztowania
- ☐ spadające sople, zsuwający się śnieg i lód z dachu i konstrukcji
- ☐ obsunięcie ściany wykopu po mrozie i rozmarznięciu gruntu
- ☐ zatrucie spalinami i tlenkiem węgla przy ogrzewaniu i osuszaniu, pożar od źródła ciepła
- ☐ słaba widoczność: krótki dzień, mgła, opady śniegu
- ☐ przewrócenie elementów, płyt i rusztowań przy silnym wietrze

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ odzież i obuwie robocze dostosowane do zimna i wilgoci, dostarczane nieodpłatnie (art. 237[7] § 1 KP)
- ☐ rękawice ochronne, ocieplacz pod hełm, obuwie z podeszwą ograniczającą poślizg
- ☐ kamizelka ostrzegawcza przy pracy o zmroku i przy ruchu maszyn

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź prognozę: mróz, opady, wiatr; przy wietrze ponad 10 m/s wstrzymaj prace z § 123, § 128, § 217 i § 241
- ☐ odśnież i posyp drogi, przejścia, schody i pomosty; przejścia i strefy niebezpieczne oświetl (§ 17, § 60 ust. 1)
- ☐ po opadach śniegu, oblodzeniu i silnym wietrze sprawdź stanowiska pracy na zewnątrz budynku przed wejściem (§ 52 ust. 2)
- ☐ rusztowanie i podest po opadach i silnym wietrze sprawdza kierownik budowy lub uprawniona osoba (§ 127 ust. 1)
- ☐ sprawdź skarpy wykopu po mrozie (§ 148 pkt 3); zimą nie stosuj zabezpieczenia ażurowego ścian wykopu (§ 147 ust. 3)
- ☐ sprawdź pomieszczenie do ogrzania się: co najmniej 16°C, urządzenie do podgrzewania posiłków (zał. nr 3 § 44 rozp. ogólnego)
- ☐ sprawdź, czy są gorące napoje na całą zmianę (§ 4 ust. 1 pkt 3, § 6 ust. 3 rozp. o posiłkach)
- ☐ usuń sople i nawisy śniegu nad przejściami albo wygrodź strefę pod nimi

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ pij gorące napoje; są dostępne przez całą zmianę (§ 6 ust. 3 rozp. o posiłkach)
- ☐ rób przerwy na ogrzanie się w pomieszczeniu dla pracowników; mokrą odzież zmień (zał. nr 3 § 44 ust. 1)
- ☐ chodź po oczyszczonych i posypanych przejściach; na pomostach i drabinach trzymaj się poręczy
- ☐ nie podnoś żurawiem przymarzniętych ani zakleszczonych elementów (§ 90 pkt 4)
- ☐ zamarznięty zawór butli, wytwornicy lub bezpiecznika wodnego odmrażaj gorącą wodą albo parą wodną (§ 229)
- ☐ do pomieszczeń z nagrzewnicami spalinowymi wchodzi tylko obsługa, po przewietrzeniu (§ 107)
- ☐ przy słabym świetle pracuj przy oświetleniu sztucznym bez olśnień i długich cieni (§ 45 ust. 3 i 5)
- ☐ grunt podgrzewany lub rozmrażany jest ogrodzony, oznakowany, oświetlony i nadzorowany (§ 161)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ zabezpiecz materiały, płyty i folie przed porwaniem przez wiatr
- ☐ wyłącz i zabezpiecz źródła ciepła; sprawdź miejsce wokół nagrzewnic
- ☐ zgłoś przełożonemu oblodzenia, uszkodzenia zabezpieczeń i objawy odmrożeń u siebie i innych
- ☐ wodę z maszyn, węży i pomp narażonych na zamarznięcie spuść według instrukcji producenta

7. Zakazy

- ☐ montaż, praca i demontaż rusztowań i podestów w gęstej mgle, przy opadach deszczu i śniegu, gołoledzi, burzy i wietrze ponad 10 m/s (§ 123)
- ☐ montaż elementów wielkowymiarowych przy wietrze ponad 10 m/s (§ 217 ust. 1 pkt 1)
- ☐ roboty rozbiórkowe przy wietrze ponad 10 m/s (§ 241 ust. 2)
- ☐ koksowniki do przesuszania pomieszczeń zamkniętych (§ 106)
- ☐ odmrażanie zaworów płomieniem (§ 229)
- ☐ zabezpieczenie ażurowe ścian wykopu w okresie zimowym (§ 147 ust. 3)
- ☐ spożywanie alkoholu w czasie pracy, także „na rozgrzanie” (art. 108 § 2 KP)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Objawy wychłodzenia lub odmrożenia	
Upadek na oblodzonej powierzchni	
Ból głowy, zawroty, zapach spalin lub gazu	
Pożar od nagrzewnicy lub źródła ciepła	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Roboty w okresie zimowym: art. 232 i art. 237^7 § 1 KP; § 1, 3–6 i 8 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. 1996 nr 60 poz. 279, zmiana Dz.U. 2019 poz. 1160); zał. nr 3 § 44 ust. 1–3 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP (t.j. Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650); § 17, 45, 52 ust. 2, 60, 69, 87 ust. 2, 90 pkt 4, 106, 107, 123, 127, 128, 147 ust. 3, 148 pkt 3, 161, 217, 229 i 241 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).